

Amerikaanse verzamelaar wil met zijn Rembrandts tolerantie promoten

Filantropie interview | De Amerikaanse verzamelaar Thomas Kaplan leent zijn Rembrandts uit om banden te smeden over de hele wereld. Nu hangen ze in het H'Art Museum in Amsterdam.

Harmen van Dijk

Amsterdam

De Amerikaanse miljardair Thomas Kaplan heeft de grootste privéverzameling Rembrandts ter wereld. Alle zeventien schilderijen zijn vanaf woensdag te zien in H'Art Museum in Amsterdam. Maar één doek had hij wellicht thuis moeten laten: het topstuk waarop Minerva is afgebeeld, de godin van de wetenschappen en cultuur. Want die sectoren kunnen in de Verenigde Staten wel wat bescherming gebruiken, toch? Kaplan knikt met een peinzende blik. "Goede observatie. We zitten midden in een tornado. We weten niet waar hij aan de grond komt en wanneer hij uitraast.

Kaplan kiest zijn woorden zorgvuldig; de naam van Trump noemt hij niet. Hij is juist zo blij en trots op de tentoonstelling in Amsterdam, de stad waar zijn idool vierhonderd jaar geleden leefde en werkte. In totaal ziin er 75 werken te zien uit ziin omvangrijke verzameling Hollandse meesters uit de 17de eeuw, The Leiden Collection - vernoemd naar Rembrandts geboorteplaats. Naast Rembrandts zijn er werken te zien van Hals, Bol, Steen, Lievens en de enige Vermeer ter wereld in privébezit.

Hij snapt natuurlijk dat er nu ook vragen gesteld worden over de situatie in de VS, waar culturele instellingen als het Kennedy Center en de Smithsonian Museums in Washington onder vuur worden genomen door de regering-Trump. Heeft hij enig idee waartoe dit zal leiden?

Kaplan zucht en schudt zijn hoofd. "Ik heb geen idee wat er gaat gebeuren. Iedere dag word ik weer wakker met een verrassing. Dat is treurig. Het is juist altijd zo geweest dat Amerika de volwassene in de kamer was, of er nu Republikeinen of

Democraten aan de macht waren. Deze tornado komt op een moment dat we ons dat het minst kunnen veroorloven. Wij, de VS en Europa, hebben heel gedreven, intelligente en vaardige vijanden."

Dat hij zich niet durft te wagen aan een voorspelling is opmerkelijk, want hij bouwde zijn fortuin op een vooruitziende blik. Kaplan studeerde geschiedenis in Oxford en specialiseerde zich in revoluties en contrarevoluties. Hij ontwikkelde met zijn historische kennis de vaardigheid om net iets eerder te zien welke kant het opging met de wereld, en dat gaf hem vaak net de voorsprong om slim te handelen in grondstoffen als goud, zilver en brandstoffen.

Met zijn vermogen begon hij in 2003 Hollandse meesters te kopen. Zijn grote idool was Rembrandt, al van kinds af aan. "Ik had nooit gedacht daadwerkelijk een Rembrandt te kunnen kopen, nu heb ik er zeventien." Hij heeft ze echter nooit in huis gehad. Vanaf het begin besloten maakt door Rembrandt, veilen ten hij en zijn vrouw Daphne Recanati dat ze de schilderijen wilden uitlenen aan musea, zódat iedereen ze kon zien.

Dat past in de Amerikaanse visie op cultuur, waar riike mensen de kunsten ruimhartig ondersteunen

en de overheid veel minder subsidieert. "Dat is ironisch genoeg nu een kracht", zegt hij. "Er is zoveel rijkdom in de VS en filantropie is veel sterker ontwikkeld dan in Europa. Ik wist vast te leagen' weet zeker dat vermogende mensen gaan zorgen voor financiële vangnetten voor culturele instellingen. Omdat ze boos zijn of omdat ze hopen dat het voorbijgaat en deze periode overbrugd moet worden."

Daarin ziet hij niet meteen een rol voor zichzelf. "Ik heb weinig banden met Amerikaanse culturele instituten. Ik heb dankzij mijn collec-

tie juist banden met tientallen musea in de hele wereld." Zijn doel is om met zijn kunstcollectie mensen wereldwijd te verbinden, want hij vindt Rembrandt de universele kunstenaar. "Hij was de eerste die het innerlijke leven van de mens wist vast te leggen, die de ziel kon schil-

Dat raakt mensen van China tot de Verenigde Arabische Emiraten, heeft hij gemerkt bij talloze ten-

toonstellingen waaraan hij zijn schilderijen leende. Al ziet hij tot zijn spijt dat het steeds lastiger wordt om bruggen te bouwen. "In een donkere tijd waarin de waarheid niet meer telt, is dit mijn poging om humanisme en tolerantie te promo-

Kaplan zet zijn geld voor meer goede doelen in. Hij is nauw betrokken bij Aliph, een organisatie die kunstschatten in oorlogsgebieden als Oekraïne probeert te beschermen, en hij zet zich met zijn organisatie Panthera in voor bedreigde katachtigen als panters en tijgers. Die liefde is misschien nog iets groter dan die voor Rembrandt, zegt hij. Na deze tentoonstelling gaat hij een tekening van een liggende leeuw, gegunste van zijn andere grote passie.

'Ik had nooit gedacht een Rembrandt te kunnen kopen, nu heb ik er zeventien' 'Hij was de eerste die het innerlijke leven van de mens

Trouw	April 09, 2025	Harmen van Dijk
-------	----------------	-----------------

American collector wants to promote tolerance through his Rembrandts

Philanthropy interview | American collector Thomas Kaplan lends his Rembrandts to forge bonds around the world. Now they are on display at the H'ART Museum in Amsterdam.

Amsterdam

American billionaire Thomas Kaplan has the largest privately owned collection of Rembrandts in the world. All seventeen paintings will be on display as of Wednesday at the H'ART Museum in Amsterdam. But maybe he should have left one canvas at home: the masterpiece depicting Minerva, the goddess of science and culture. Because those sectors could use some protection in the United States, right? Kaplan nods pensively. "Good observation. We're in the middle of a tornado. We don't know where it will touch down and when it will stop raging."

Kaplan chooses his words carefully; he doesn't mention Trump's name. He is actually so happy and proud of the exhibition in Amsterdam, the city where his idol lived and worked four hundred years ago. On display are a total of 75 works from his extensive collection of Dutch masters from the 17th century, The Leiden Collection - named after Rembrandt's birthplace. In addition to Rembrandts, there are works by Hals, Bol, Steen, Lievens, and the only privately owned Vermeer in the world.

Of course, he understands that these days questions are being asked about the situation in the US, where cultural institutions such as the Kennedy Center and the Smithsonian Museums in Washington are under attack by the Trump government. Does he have any idea what this will lead to?

Kaplan sighs and shakes his head. "I have no idea what is going to happen. Every day I wake up with a surprise. That is sad. In fact, America has always been the adult in the room, whether Republicans or Democrats were in power. This tornado comes at a time when we can least afford it. We, the US, and Europe, have very driven, intelligent, and capable enemies."

The fact that he is hesitant to make a prediction is remarkable, because he built his fortune on foresight. Kaplan studied history at Oxford, specializing in revolutions and counter-revolutions. With his historical knowledge, he developed the ability to see what the world was doing a bit earlier, and that often just gave him the edge to trade smartly in raw materials such as gold, silver, and fuels.

With his assets, in 2003 he began buying Dutch masters. His big idol was Rembrandt, who had fascinated him since he was a child. "I never thought I could actually buy a Rembrandt, now I have seventeen." However, he never kept them at home. From the beginning, he and his wife, Daphne Recanati, decided that they wanted to lend the paintings to museums so that everyone could see them.

This fits in with the American vision of culture, where rich people generously support the arts, and the government subsidizes a lot less. "Ironically, these days, that is a strength," he says. "There is so much wealth in the US, and philanthropy is much more developed than in Europe.

I am sure that wealthy people will provide financial safety nets for cultural institutions. Because they are angry or because they hope it will pass and this period must be bridged."

He does not immediately see a role for himself in this. "I have few ties to American cultural institutions. Because of my collection, I do have connections with dozens of museums around the world." His goal is to connect people around the world through his art collection, as he believes Rembrandt is the universal artist. "He was the first to capture the inner lives of people, he could paint the soul."

This affects people from China to the United Arab Emirates, he has noticed at numerous exhibitions where he lent his paintings.

Although he is sorry to see that building bridges is becoming increasingly difficult. "In a dark time when truth no longer counts, this is my attempt to promote humanism and tolerance."

Kaplan is putting his money towards more charities. He is closely involved with Aliph, an organization that seeks to protect art treasures in war zones such as Ukraine, and with his organization Panthera he is committed to endangered felines such as panthers and tigers. That love might be even bigger than that for Rembrandt, he says. After this exhibition, he will auction a drawing of a lion lying down, made by Rembrandt, for the benefit of his other great passion.

"I never thought I could buy a Rembrandt, now I have seventeen"

"He was the first to capture the inner lives of people, he could paint the soul."